

Plan van aanpak

Wet inburgering 2021

December 2021

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Speerpunten uit het beleidskader wet inburgering 2021	4
3. Processen in de nieuwe wet: hoe voeren we deze uit?	6
4. Aandachtspunten voor de uitvoering	9
5. Welkom in Winterswijk	9
6. Aandacht voor de ondertussengroep en oudkomers	10
7. Financiële paragraaf	11
Bijlage 1 - Begrippen	13
Bijlage 2 – beschrijving leerroutes wet inburgering	14
Bijlage 3 - Samenwerkende partijen binnen de inburgering	15
Bijlage 4 – artikel binnenlands bestuur aanbesteding leerroutes	16

1. Inleiding

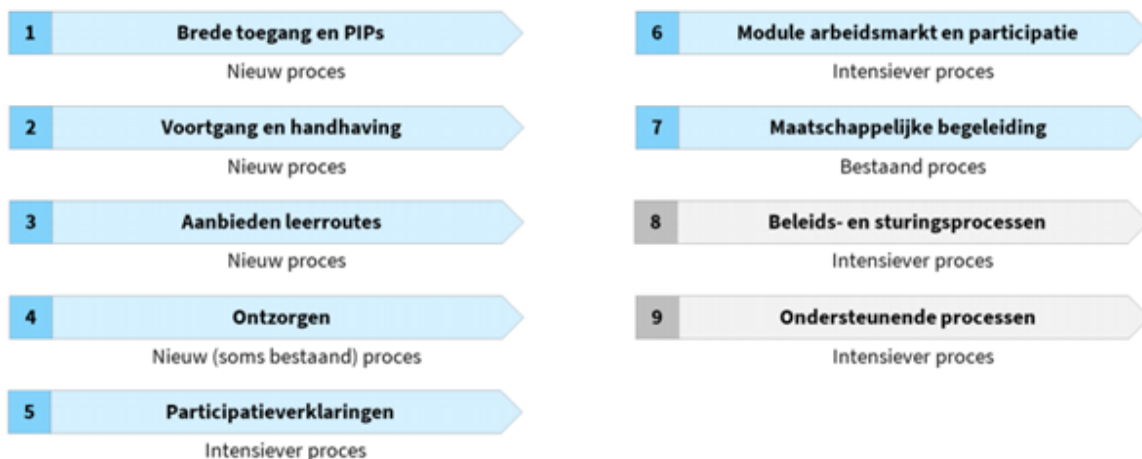
Op 27 januari 2021 heeft de gemeenteraad het beleidskader voor de nieuwe wet inburgering vastgesteld. In dit beleidskader stond het 'wat' van de wet inburgering 2021 beschreven. Dit plan van aanpak is de uitwerking van het beleidskader en gaat in op het 'hoe': hoe organiseren we de speerpunten uit het beleidskader en processen in de nieuwe wet?

De wet inburgering 2021 gaat ervan uit dat iedereen sneller meedoet met de samenleving, uiteindelijk het liefst via betaald werk. Met deze wet krijgt inburgering bovendien meer verbinding met verschillende levensgebieden binnen het sociaal domein, zoals gezondheid, financiën en een sociaal netwerk. Ook wordt het leren van de taal beter gekoppeld aan de praktijk.

In hoofdstuk twee worden de speerpunten uit het beleidskader verder uitgewerkt. Deze bestaan uit de volgende punten:

1. Voldoende beheersing van de Nederlandse taal, niet alleen door formeel onderwijs maar ook door non- en informeel leren.
2. Financiële én digitale zelfredzaamheid
3. Positieve gezondheid
4. Meedoen door betaald werk of duurzame participatie
5. Een integraal weekprogramma

In hoofdstuk drie worden de processen in de nieuwe wet verder uitgewerkt. De gemeente moet binnen de wet de onderstaande processen inrichten.

In hoofdstuk vier worden de aandachtspunten voor de uitvoering benoemd.

In hoofdstuk vijf en zes wordt beschreven hoe we inburgeraars welkom heten en welke aandacht voor oudkomers we hebben.

Ten slotte wordt in hoofdstuk zeven het financiële kader beschreven.

De begrippen uit deze nota worden toegelicht in bijlage 1.

Noot: in de verschillende beleidsstukken komt u afwisselend wet inburgering 2021 en 2022 tegen. Pas in het najaar is formeel vastgesteld dat wet officieel 'wet inburgering 2021' gaat heten. De wet start op echter 1 januari 2022.

2. Speerpunten uit het beleidskader wet inburgering 2021

In het beleidskader wet inburgering 2021 hebben we als gemeente vijf uitgangspunten geformuleerd. Het afgelopen jaar hebben heeft een inburgeringsteam van de gemeente en SDOA zich zo goed mogelijk voorbereid op de nieuwe wet en op deze vijf uitgangspunten. Binnen de pilotprogramma's 'Samen Winterswijk' en pilot z-route (zelfredzaamheidsroute) hebben we diverse activiteiten uit kunnen proberen en op kunnen zetten.

1. Voldoende beheersing van de Nederlandse Taal

Naast het inkopen van kwalitatieve taaltrajecten met aandacht voor functioneel taalaanbod (zie paragraaf 3.3. bij leerroutes), hebben we als gemeente aandacht voor informeel leren: *taal leren door te doen*. Als onderdeel van de pilot 'Samen Winterswijk' is onder meer de **kletsplek** opgezet. Dit is een plek waar nieuwkomers samen met vrijwilligers op een ongedwongen manier kunnen praten. De kletsplek is laagdrempelig, alle nieuw- en oudkomers kunnen er gebruik van maken. De locatie van de kletsplek is bij 't Kreil.

Naast de kletsplek is een **maatje** erg belangrijk voor de taalontwikkeling en het opbouwen van een sociaal netwerk. Op dit moment hebben nieuwkomers een maatje vanuit het project Goede Buur. Binnen de huidige opzet lukt het helaas nog niet om alle nieuwkomers een maatje bieden, maar de gemeente en de vrijwilligers zijn in overleg om naar een opzet te gaan waarbij dat hopelijk wel mogelijk is. Wanneer dat lukt, kan iedere nieuwkomer in Winterswijk ook direct een maatje gekoppeld krijgen wanneer hij/zij maatschappelijke begeleiding ontvangt.

Ten slotte leren deelnemers daarnaast de taal door aan allerlei verschillende **activiteiten** mee te doen, vaak ook met andere deelnemers uit Winterswijk. Een voorbeeld daarvan is de wandelchallenge.

2. Positieve gezondheid

Ieder nieuwkomer kan in Winterswijk gebruik maken van de GGD-workshops 'gezondheid in Nederland' en gezondheid voor mannen en vrouwen. Daarnaast is in het afgelopen jaar ervaring opgedaan met de inzet van een leefstijlcoach voor nieuwkomers. De leefstijlcoach geeft uitleg over het belang van gezonde voeding en kan deelnemers stimuleren om daadwerkelijk in beweging te komen.

De afgelopen jaren is er meer aandacht voor bewegen en sport geweest. Enkele nieuwkomers hebben meegedaan aan de wandelchallenge; nieuw- en oudkomers hebben daarnaast binnen het project 'Samen Winterswijk' fiets- en sportlessen gehad van stagiairs van het Graafschap College. Bij alle activiteiten zijn vrijwilligers aanwezig geweest ter ondersteuning.

Naast aandacht voor fysieke gezondheid heeft de gemeente ook aandacht voor het geestelijk welzijn van nieuwkomers. Binnen de pilot z-route is ervaring opgedaan met de inzet van een interventietraining van GGNet. Ook heeft de individuele begeleider statushouders in het sociaal team goede begeleiding kunnen bieden, onder meer bij doorverwijzing naar specifieke zorg.

3. Financiële en digitale zelfredzaamheid

In Winterswijk streven we ernaar dat straks iedere nieuwkomer financieel zelfredzaam is. Naast de wettelijk verplichte ontzorging, ontwikkelt SDOA een training op basis van het geldplan statushouders van NIBUD. Hierbij leggen inburgeraars ook een administratie aan. Daarnaast verzorgen we als gemeente individuele begeleiding wanneer dat nodig is.

Samen met vrijwilligers van het Taalhuis Oost Achterhoek is daarnaast ervaring opgedaan met het aanbieden van digitale vaardigheden aan praktisch opgeleide nieuwkomers. De deelnemers waren zelf erg enthousiast over deze startmodule; ze hebben allen een startcertificaat behaald.

4. Meedoen door betaald werk en duurzame participatie

Iedere inburgeraar volgt binnen een leerroute een duaal traject van leren en participeren tegelijkertijd. Dat zal voor iedere inburgeraar maatwerk betekenen, dat wordt vastgelegd in het Plan Inburgering en Participatie (PIP). In de z-route zal de nadruk meer liggen op deelname aan participatie-activiteiten binnen de gemeente, zoals fietsles, naar de kletsplek, samen sporten, samen koken & eten en vrijwilligerswerk. De gemeente heeft hiervoor diverse activiteiten waarvan een inburgeraar in de z-route gebruik kan maken. Voor de B1-route zal dat eerder gericht zijn op leren naast een werkervaringsplek, met het uiteindelijke doel betaald werk.

Uit een pilot brede intake - die de klantmanager van de gemeente Winterswijk heeft uitgevoerd - blijkt dat de nieuwe inburgeringswet veel kansen, maar ook uitdagingen met zich meebrengt. Zeker in de huidige periode is het voor deze doelgroep soms lastig om een geschikte werkplek te vinden en te behouden. Gedurende de uitvoering van de wet zal goed gemonitord worden hoe goed het lukt om ook daadwerkelijk maatwerk te leveren.

5. Een integraal weekprogramma

Binnen het project Samen Winterswijk is ervaring opgedaan met een integraal weekprogramma voor inburgeraars. Het aanbod dat we binnen dit project hebben opgezet zullen we straks gebruiken als een 'menukaart' bij het inrichten van het persoonlijk plan inburgering en participatie (PIP). Alle activiteiten zijn dan gericht op het behalen van de persoonlijke doelen van een inburgeraar. De groepsgewijze activiteiten zullen zo veel mogelijk aansluiten bij het rooster van de inburgeringslessen.

3. Processen in de nieuwe wet: hoe voeren we deze uit?

1. Brede intake en PIP

Iedere inburgeraar die in Winterswijk komt wonen, krijgt een brede intake volgens de nieuwe wet. In de brede intake worden alle levensgebieden uitgevraagd: wonen, gezondheid, financiën, leer- en werkachtergrond, sociaal netwerk. Op basis daarvan zal een Persoonlijk plan Inburgering- en Participatie (PIP) worden vastgesteld. In dat plan zullen doelen worden opgenomen op alle levensgebieden, met uiteindelijk zelfredzame inwoners van Winterswijk, het liefst met een betaalde baan. De brede intake en het PIP gelden voor alle inburgeraars, dus zowel voor asiel- als gezinsmigranten.

In Winterswijk wordt het eerste gesprek van de brede intake met een asielmigrant gevoerd door de klantmanager én de senior maatschappelijk begeleider. We hopen er op deze manier voor te zorgen dat de PIP goed aansluit bij de maatschappelijke begeleiding. Ook voorkomen we op deze manier dat er fragmentatie ontstaat.

De klantmanager van Fijnder wordt verantwoordelijk voor de PIP en de regie op het individuele traject van de inburgeraar. De gemeente houdt de regie op alle processen.

2. Voortgang & handhaving

De PIP krijgt de vorm van een beschikking. Deze zal volgens de richtlijnen in de wet ook worden gehandhaafd. De handhaving wordt op basis van de wet uitgevoerd door Fijnder. Zij worden hiermee verantwoordelijk voor het gehele PIP-traject van een inburgeraar. Bezwaar en beroep dat eventueel wordt aangetekend tegen het PIP, zal worden voorbereid door Fijnder, maar worden afgehandeld door de gemeente.

De klantmanager voert voortgangsgesprekken met de inburgeraar. De verslaglegging hiervan wordt in een plan van aanpak verwerkt, behorend bij het PIP. Een inburgeraar mag éénmaal van leerroute wijzigen. We proberen dat zo veel mogelijk te voorkomen en stemmen hiervoor goed af met de taalaanbieders.

3. Leerbaarheidstoets

Ieder inburgeraar krijgt een leerbaarheidstoets. De uitvoering van de leerbaarheidstoets wordt bij de gemeente belegd. De leerbaarheidstoets zelf is een landelijke, onafhankelijke toets gemaakt door bureau ICE. De klantmanagers van Fijnder zijn opgeleid als toetsbegeleiders. Zij zullen de voorbereidingen op de toets gaan doen en de nieuwkomer begeleiden bij het maken van deze toets. De uitslag van de toets geeft aan of iemand in staat is het B1-taalniveau te halen. Deze informatie zal worden meegenomen bij de keuze voor een leerroute die een inburgeraar gaat volgen.

4. leerroutes

Voor de inkoop van de leerroutes z-route, B1-route en onderwijsroute (zie voor uitleg de bijlage) in de nieuwe wet inburgering heeft de Achterhoek gekozen voor een dialooggerichte inkoopprocedure (zie bijlage voor een artikel hierover in Binnenlands Bestuur). Dit heeft ons veel voordelen opgeleverd. Zowel aanbieders als gemeentes hebben de kans gekregen om over en weer gedurende het proces vragen aan elkaar te stellen. Hierdoor is er uiteindelijk een door alle partijen gedragen programma van eisen uitgekomen.

Het inkoopproces is in november 2021 afgerond en heeft ertoe geleid dat er vier taalaanbieders zijn gecontracteerd:

- Toptaal en Interbeek voor de z-route en de B1-route
- Het Graafschap College voor de onderwijsroute MBO
- De Hogeschool Arnhem en Nijmegen i.s.m. Radboud Universiteit voor de onderwijsroute HBO/WO

5. Financiële ontzorging en educatie

Asielmigranten moeten binnen de nieuwe wet verplicht zes maanden financieel worden ontzorgd. Dat houdt in dat de zorgverzekering, huur, gas, water en licht voor hen worden betaald uit de uitkering. De maatschappelijke begeleider ondersteunt de nieuwkomer bij de keuze voor een verzekering of energieleverancier. Fijnder zal de administratieve afhandeling van de financiële ontzorging doen.

Binnen Fijnder zullen ook trainingen gegeven worden voor financiële educatie. Met behulp van het Geldplan statushouders van NIBUD zullen zij nieuwkomers stapsgewijs leren hoe ze grip krijgen op hun financiën in Nederland. Nieuwkomers leggen daarbij ook zelf een administratie aan. Er zal voor dit traject een nauwe samenwerking zijn met de maatschappelijke begeleiding.

Mocht een nieuwkomer na de training nog meer ondersteuning nodig hebben, dan zal de gemeente er zorg voor dragen dat er nog extra individuele begeleiding wordt gegeven. De totale financiële ontzorging duurt zes maanden, maar mocht blijken dat een nieuwkomer meer tijd nodig heeft om zijn financiën op orde te krijgen, dan kan de ontzorging worden verlengd tot iemand wel zelfredzaam is.

6. Participatieverklaringstraject

Binnen het participatieverklaringstraject leren nieuwkomers de Nederlandse kernwaarden: vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en participatie. Ook wordt er uitleg gegeven over de rechtsstaat en de Nederlandse democratie. Het traject bestaat uit vier workshops, waarbij de gemeente in samenwerking met Fijnder zelf ook een dagdeel voor haar rekening neemt. Er is veel ruimte voor gesprek en discussie in de trainingen. Aan het einde van het traject tekenen de deelnemers de verklaring. Inhoudelijk verandert er binnen de nieuwe wet niets aan deze opzet. Wel worden gezinsmigranten nu verplicht om vier dagdelen te volgen, in plaats van het verkorte traject dat ze eerder volgden.

Inburgeraars hebben hun participatieverklaring ondertekend, november 2021

7. Module Arbeidsmarkt en participatie (MAP)

Binnen de module arbeidsmarkt en participatie krijgen inburgeraars kennis van beroepen en de arbeidsmarkt. Bij beroeporiëntatie wordt een realistisch beroepenbeeld geschetst. Veel beroepen zijn in het herkomstland niet hetzelfde als in Nederland, dat zorgt vaak voor verwarring en verkeerde verwachtingen. Als onderdeel van werknemersvaardigheden leren inburgeraars zichzelf te presenteren. De module MAP wordt verzorgd door Fijnder.

8. Maatschappelijke begeleiding

De maatschappelijke begeleiding bestaat uit het begeleiden van asielmigranten op de thema's wonen en leven in Winterswijk. Dit betekent bijvoorbeeld dat de migranten hulp kunnen krijgen bij het zoeken van een huisarts en een tandarts. Maar ook dat ze ondersteuning krijgen bij het regelen van kinderopvang en het ondertekenen van een huurcontract. De maatschappelijke begeleider stuurt ook door naar professionele instanties wanneer blijkt dat iemand professionele ondersteuning nodig heeft, bijvoorbeeld op het gebied van zorg. Ten slotte biedt de maatschappelijk begeleider ondersteuning door te verwijzen naar activiteiten. In de toekomst hopen we dat de maatschappelijk begeleider ook een vrijwillig maatje aan iedere nieuwkomer kan koppelen.

Vanaf 2022 wordt de maatschappelijke begeleiding uitgevoerd door het sociaal team van de gemeente. Sinds enkele jaren hebben we een individuele begeleider nieuwkomers in het sociaal team. Ook organiseren we binnen het sociaal team al enkele jaren veel activiteiten voor nieuwkomers. Hierdoor is er al veel kennis in het sociaal team aanwezig. We houden met deze opzet korte lijntjes, zowel vanuit de brede intake met Fijnder als in de verbinding met de activiteiten die nu al door het sociaal team voor nieuwkomers worden uitgevoerd.

4. Aandachtspunten voor de uitvoering

1. *Monitoren en regisseur inburgering*

De wet inburgering 2021 is een volledig nieuw stelsel. Dat betekent dat we als gemeente de tijd krijgen om hiervan te leren. Over enkele jaren krijgt de gemeente, zoals het er naar uitziet, te maken met een prestatiebekostiging voor de wet inburgering. Het is daarom van belang om alle processen goed te monitoren, zodat tijdig bijgestuurd kan worden wanneer dat nodig is. Een regisseur inburgering die voor de gemeente werkt kan alle processen overzien en kan hiervoor een systematiek ontwikkelen.

Naast het monitoren van de processen zal de regisseur inburgering aandacht moeten hebben voor een eventuele verhoogde instroom: welke gevolgen heeft dit voor onze huidige opzet en activiteiten?

2. *Samenwerking*

Een goed samenwerkingsverband op alle thema's is noodzakelijk voor een geslaagde integrale aanpak binnen de inburgering. Op veel thema's werken meerdere partijen met elkaar samen. Helaas is dat vanuit de verschillende expertises niet te voorkomen. Het is belangrijk dat de regisseur inburgering ook de samenwerkingsverbanden goed monitort en deze op een verbindende manier begeleidt. Een thematisch overzicht van samenwerkende partijen vind u in bijlage 3.

3. *Borging van activiteiten*

De afgelopen jaren - en in het bijzonder binnen Samen Winterswijk - is veel ervaring opgedaan met activiteiten voor nieuwkomers. In sommige gevallen zijn dat activiteiten die specifiek voor nieuwkomers bedoeld zijn (zoals de fietsles), maar in andere gevallen is dat een mix van nieuwkomers en overige inwoners van Winterswijk.

Deze activiteiten hebben een grote meerwaarde in de participatiemogelijkheden van nieuwkomers. Het is dan ook van belang dat deze activiteiten voor de toekomst geborgd blijven, zowel qua organisatie als financieel. Binnen het monitoren van de nieuwe wet zal ook hier aandacht voor moeten zijn.

5. Welkom in Winterswijk

Iedere inwoner moet zich welkom voelen in Winterswijk! Zeker ook als je uit een ander land en een andere cultuur komt. Op dit moment gebruiken we de maatschappelijke begeleiding en het participatieverklaringstraject om nieuwkomers welkom te heten in Winterswijk. Binnen de maatschappelijke begeleiding maken nieuwkomers kennis met instanties en met de buurt. In de participatieverklaringstraining hebben we één dagdeel ingericht specifiek over Winterswijk: welke instanties zijn hier, welke activiteiten kun je hier doen, waar kun je terecht met je vragen?

Met een klankbordgroep willen we verder uitwerken hoe we nieuwkomers nog meer welkom kunnen heten. We denken daarbij onder meer aan de inzet van filmpjes over de nieuwe wet en de betrokkenen (zoals klantmanager en maatschappelijke begeleiding). Het is belangrijk dat ook vanuit deze doelgroep aandacht is bij het ontwikkelen van de nieuwe website van de gemeente.

6. Aandacht voor de ondertussengroep en oudkomers

In 2022 zullen zo'n 35 nieuwkomers naar Winterswijk komen. Er zijn echter op dit moment ook veel anderen met een migratieachtergrond die door de huidige wet uit 2013 niet de juiste begeleiding hebben kunnen krijgen. De huidige inburgeraars begeleiden we al zo veel mogelijk in de geest van de nieuwe wet. Zij krijgen standaard gezondheids- en financiële trainingen. Daarnaast ontvangen zij zoveel mogelijk praktijkgericht leren. Deze groep wordt de 'ondertussengroep' genoemd.

Maar ook ex-inburgeraars hebben soms nog ondersteuning nodig om zich goed te kunnen redden. Deze groep begeleiden we graag naar onze eigen activiteiten, naar externe activiteiten of naar een externe organisatie zoals bijvoorbeeld het Taalhuis.

Om de doelgroepen goed te kunnen bereiken werken we veel samen met diverse cultuurverbinders. Zij slaan voor ons een brug en zijn ook in Coronatijd belangrijk gebleken: via diverse Whats-appgroepen konden we zo snel belangrijke (vertaalde) informatie doorgeven. Twee van hen sluiten aan bij een platformoverleg dat we tweemaandelijks hebben met partijen in de gemeente die veel met de doelgroep werken.

Naast de inzet van cultuurverbinders, willen we als gemeente een nieuwe klankbordgroep gaan opzetten waarin zowel nieuwkomers die binnen de nieuwe wet vallen als oudkomers deel kunnen nemen.

Om te zorgen dat iedereen zich thuis blijft voelen en kan redden in zijn directe omgeving blijft aandacht voor beide doelgroepen – nieuw- en oudekomers- nodig.

Cultuurverbinders die het traject van Figulus en Vluchtelingenwerk hebben afgerond,

Bron: Vluchtelingenwerk.nl

7. Financiële paragraaf

De nieuwe inburgeringswet kent drie soorten financiële middelen:

- Invoeringskosten (2020 en 2021)
- Structurele middelen voor de uitvoeringskosten
- Structurele middelen voor inburgeringsvoorzieningen

Voor de gemeente Winterswijk gelden in **2022** de onderstaande bedragen. Deze worden jaarlijks geactualiseerd op basis van de taakstelling en de middelen vanuit het rijk.

<u>Uitkering</u>	<u>Onderdelen</u>	<u>Kosten</u>
Structurele uitvoeringskosten inburgering (integratie-uitkering) €104.079,- (gemeentefonds)	Uitvoering van: - Brede intake - Voortgang en handhaving - Financiële ontzorging - Training financiële zelfredzaamheid - Ondertussengroep	Fijnder: €73.525,- structurele kosten (excl. MAP en kosten tolken) €5.500,- incidentele kosten Totaal Fijnder: €79.025,-
Leerbaarheidstoets		Over: €25.025,- ; dit budget wordt ingezet voor de ondertussengroep
ICT implementatie wet		Decembercirculaire wordt definitieve bedrag bekend
SPUK voor inburgeringsvoorzieningen Beschikking van €176.000,- (o.b.v. art.40 Wet inb. 2021)	Inburgeringsvoorzieningen - Leerroutes - Maatschappelijke Begeleiding - PVT - MAP - Tolken	Alle onderdelen zijn ingekocht binnen de gegeven richtlijnen voor de verschillende budgetten

Omdat alle onderdelen zijn ingekocht binnen budget, gaan we ervan uit dat de middelen voor de wettelijke taken dekkend zijn. Door uitstel van de wet is echter ook nog veel onduidelijk: lukt het om met deze middelen ook daadwerkelijk maatwerk te bieden voor inburgeraars?

De rijksmiddelen dekken bovendien niet het volledige, integrale programma voor de levensgebieden van inburgeraars, terwijl deze wel essentieel zijn voor een geslaagde integratie. Zo zal de gemeente activiteiten binnen de z-route moeten blijven verzorgen (denk aan fietsles, culturele/ creatieve activiteiten en bewegen), wil de gemeente ook aandacht geven aan gezondheid (fysiek, mentaal, opvoedingsondersteuning), informeel taalaanbod én digitale vaardigheden.

Om een gedegen integraal programma op te zetten binnen de nieuwe wet en alle groepen te kunnen blijven bedienen (nieuw- en oudkomers en inburgeraars in de ondertussengroep), vragen we de gemeenteraad om de bestemmingsreserve aan te houden tot 1 januari 2026.

Bijlage 1 - Begrippen

Asielmigrant

Asielmigranten zijn mensen met een vluchtelingachtergrond. Sinds 2015 is de groep Syriërs het grootst. Daarnaast zijn er veel Eritreeërs naar Nederland gekomen. Asielmigranten verblijven eerst op een AZC. Daarna worden zij gekoppeld aan een gemeente. Zodra zij een verblijfsvergunning hebben gekregen, gaat hun inburgering in. Gezinsleden van asielmigranten die nareizen zijn zelf ook asielmigrant. Het begrip **asielstatushouder** wordt ook gebruikt.

Statushouder

Een statushouder is een vreemdeling die een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde of onbepaalde tijd heeft ontvangen van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). Een statushouder is in principe inburgeringsplichtig.

Gezinsmigrant

Een gezinsmigrant is iemand met een Nederlandse partner, ouder of kind. Meestal gaat het om een partner. Een gezinsmigrant haalt in het land van herkomst al een basis in inburgering. Daar moet iemand aantonen dat hij/ zij taalniveau A1 heeft behaald en basiskennis heeft van de Nederlandse maatschappij.

PIP

Een PIP is een Persoonlijk plan Inburgering- en Participatie dat iedere inburgeraar met ingang van de nieuwe wet krijgt. In het PIP wordt opgenomen welke leerroute iemand gaat volgen en welke mogelijkheden en belemmeringen iemand kent. Het PIP moet 10 weken na huisvesting in een gemeente worden vastgesteld.

Ondertussengroep

De ondertussengroep is de groep huidige inburgeraars die onder de wet van 2013 vallen. Waar mogelijk worden zij alvast ondersteund 'in de geest van de wet inburgering 2021'.

Oudkomers

Oudkomers zijn ex-inburgeraars of groepen met een niet-westerse migratie achtergrond die niet verplicht hoefden in te burgeren, maar nog wel ondersteuning nodig hebben bij de integratie.

Bijlage 2 – beschrijving leerroutes wet inburgering

B1-leerroute

De B1-route is gericht op het beheersen van de Nederlandse taal op B1 niveau. Om te slagen voor de B1-route moet de nieuwkomer slagen voor het centrale inburgeringsexamen op de onderdelen lezen, luisteren, schrijven en spreken op niveau B1 en Kennis van de Nederlandse Maatschappij (KNM). Binnen de B1-leerroute bestaat ruimte voor maatwerk. De gemeente kan de participatiecomponent in de B1-route op verschillende manieren invullen. In principe bepaalt de gemeente in overleg welke invulling het beste aansluit bij de capaciteiten, mogelijkheden en wensen van de nieuwkomer.

Onderwijsroute

De onderwijsroute bestaat uit een taalschakeltraject en is gericht op het beheersen van de Nederlandse taal op minimaal niveau B1 en de instroom in het regulier onderwijs (MBO, HBO of WO). Na het succesvol afronden van deze route beschikt de inburgeringsgerechtigde over voldoende kennis van de Nederlandse taal, samenleving en arbeidsmarkt en (studie)vaardigheden om met succes een Nederlandse opleiding te (kunnen) volgen. Het doel van de onderwijsroute is dat vreemdelingen hierna een opleiding gaan volgen. Deze route is expliciet bedoeld voor jonge nieuwkomers tot 30 jaar.

Z-Route

De Zelfredzaamheidsroute (Z-route) is gericht op het beheersen van de Nederlandse taal op minimaal niveau A1 en op het zelfstandig kunnen meedoen aan de Nederlandse samenleving. Deze route is bedoeld voor nieuwkomers voor wie de B1-route en onderwijsroute niet haalbaar zijn en die veel moeite zullen hebben met het leren van de Nederlandse taal en waarschijnlijk niveau B1 of A2 niet zullen halen binnen de inburgeringstermijn. Dit geldt voor bijvoorbeeld analfabeten, nieuwkomer met een lage leerbaarheid of inburgeraars die in het land van herkomst geen of nauwelijks scholing hebben gehad.

(bron: Stimulansz.nl)

Bijlage 3 - Samenwerkende partijen binnen de inburgering

Thema	Onderdelen	Samenwerkende partijen
Wonen	Verhuizen vanuit AZC naar de gemeente	COA De Woonplaats Fijnder Sociaal team (maatschappelijke begeleiding) Wuh Kluspunt Present
Leren en werken	Praktijkgericht taalaanbod Stage, werkervaringsplek en werk Voor de z-route: participatieactiviteiten	Taalaanbieders Fijnder Speciaal voor de z-route: Sociaal team
Financiën	Financieel ontzorgen Financiële educatie Individuele begeleiding	Fijnder Sociaal team (maatschappelijke begeleiding) Externe partijen voor extra individuele begeleiding
Gezondheid	Kennis over gezond zijn/ blijven in Nederland (leren) bewegen Ondersteuning bij traumaverwerking	Sociaal team voor beweegmakelaar en doorverwijzen zorg Inzet diverse externe partijen: GGD, GGNet, leefstijlcoach
Sociaal netwerk	Kennis maken met de buurt en Winterswijk Deelnemen aan activiteiten	Sociaal team (activiteiten en maatschappelijke begeleiding) Diverse vrijwilligers Maatschappelijk betrokken organisaties (kerk, Wuh, Stichtingen en verenigingen)

Bijlage 4 – artikel binnenlands bestuur aanbesteding leerroutes

ACHTERHOEK HEEFT ALS EERSTE ONDERWIJSROUTE AANBESTEED

Yolanda de Koster 03 dec 2021 1 reactie

De acht Achterhoekse gemeenten hebben de drie inburgeringsroutes via een bijzonder traject aanbesteed. En dat in een tijd dat nog nergens in het land over de volle breedte van de drie leerroutes contracten zijn gesloten. Omdat geen enkele aanbieder uit de voeten kan met de (te) lage tarieven die gemeenten willen en kunnen betalen voor met name de onderwijsroute. Voor zover bekend is de Achterhoek de eerste regio die de onderwijsroute, essentieel onderdeel van de nieuwe Wet inburgering, heeft aanbesteed.

Succesfactor

Bestuurlijk trekker van de Achterhoek, de Doetinchemse wethouder Jorik Huizinga (D66), is dik tevreden over zowel de aanbestedingsprocedure als het bereikte resultaat. 'We hebben de aanbieders opgezocht en hebben de aanbesteding in dialoog met hen vormgegeven. Dat vraagt lef, maar het heeft veel opgeleverd.' Het via dialoog aanbesteden is een succesfactor geweest, stelt ook Arthur van de Meerendonk, die als extern adviseur de aanbesteding voor de acht gemeenten heeft vormgegeven en begeleid. Het is de gemeenten door die dialoog ook gelukt om binnen het oorspronkelijke budget te blijven dat gemeenten voor deze nieuwe taak van het rijk krijgen.

Marktconsultatie

'Bij een normale aanbesteding is het eigenlijk een "gesloten-envelop-proces". Als gemeente of regio zet je een opdracht in de markt, met een niet onderhandelbare prijs, en daarop tekenen partijen zich al dan niet in. Degene die als beste uit de bus komt, krijgt de opdracht, terwijl er misschien nog wel heel veel vragen zijn. Van beide kanten', verduidelijkt Van de Meerendonk. Natuurlijk zijn vooraf vaak marktconsultaties, 'maar daar laten aanbieders nooit het achterste van hun tong zien.'

Wensenlijst

De Achterhoek besloot de aanbesteding in drie fases op te knippen. In de eerste fase werden aanbieders gevraagd om vrijblijvend een plan van aanpak in te dienen, zonder daarbij een prijs te noemen. Daarbij konden geïnteresseerde aanbieders wel gebruik maken van een 'wensenlijst' die de gemeenten hadden opgesteld voor de inburgeringstrajecten. Zes partijen dienden zo'n plan van aanpak in.

Opknippen opdracht

Daarop volgde een eerste dialoogronde. 'We hebben de zes aanbieders in een gezamenlijke sessie en vervolgens ieder apart gesproken. Daarin hebben we hen onder meer gevraagd of we de opdracht in zijn geheel moesten aanbesteden, of in partjes moesten opdelen en aanbesteden', aldus Van de Meerendonk. Bij het opdelen in partjes werd aan een inhoudelijke opdeling gedacht (afzonderlijke leerroutes), maar ook aan een geografische. 'We hebben relatief weinig inburgeraars en de afstanden zijn groot om bij een onderwijsinstelling te komen', verduidelijkt Huizinga.

Indicatieve prijs

Een geografische knip zagen de aanbieders niet zitten; een inhoudelijke wel. De gemeenten besloten daarop de aanbesteding in twee percelen op te knippen. Het eerste perceel betreft de onderwijsroute die inburgeraars naar een erkend diploma op niveau mbo, hbo of wo toeleidt. Het tweede perceel omvat de zogeheten Zelfredzaamheidsroute en de B1-route, waarbij statushouders die verplicht moeten inburgeren, binnen maximaal drie jaar de Nederlandse taal op B1-niveau machtig moeten zijn. Aan het einde van deze fase werden de aanbieders gevraagd een indicatieve prijs te geven. 'Dat was echter deels appels met peren vergelijken', vertelt Van de Meerendonk. De ene aanbieder ging uit van een klasje met zes inburgeraars en een ander van een klasje met twaalf statushouders. Ook het aantal locaties waar een aanbieder onderwijs wilde geven, varieerde.

Risico's

Vervolgens ging de tweede fase van start, waarbij de aanbieders werden gevaagd hun plan van aanpak op basis van de aanscherpingen aan te passen en opnieuw in te dienen. 'Deze ronde hebben we gebruikt om over prijzen te praten', aldus Van de Meerendonk. 'De ingediende prijzen waren aan de hoge kant. We hebben aan de aanbieders gevraagd wat wij ze aan comfort kunnen bieden, zodat zij de prijzen zouden kunnen verlagen.' De aanbieders wilden dat de regio maximaal twee aanbieders per perceel zouden contracteren. Ook wilden ze niet pas na een succesvolle afronding van een inburgeringstraject de laatste factuur betaald krijgen. 'De gemeenten wilden dat wel, maar de aanbieders stelden dat dit te veel risico's met zich zou meebrengen. We hebben deze voorwaarde geschrapt, en dit konden we doen omdat we tussentijds monitoren hoe de trajecten lopen', aldus Van de Meerendonk. 'Voor de definitieve inschrijving hebben we aanbieders gevraagd om met een prijs te komen voor een nauwkeurig beschreven basispakket dienstverlening zodat we een zuivere prijsvergelijking konden maken.'

Binnen budget

In de derde en laatste fase zijn spijkers met koppen geslagen. De twee aanbieders die de onderwijsroute gaan verzorgen, gaan dat doen voor een bedrag dat ruim boven de 10.000 euro per traject ligt. Voor dat bedrag moest die onderwijsroute geregeld kunnen worden, had het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) tot voor kort in gedachten. De B- en Z-route kunnen de aanbieders voor minder dan 10.000 euro per traject bieden. Omdat naar schatting niet meer dan een kwart van de inburgeraars in de Achterhoek de onderwijsroute gaat volgen en de overige 75 procent een van de andere twee routes, komen de Achterhoekse gemeenten met het oorspronkelijke rijksbudget uit. Recent is overigens besloten dat rijksbudget te verhogen.

Extra modules

Wethouder Huizinga is blij met het extra rijksgeld, ook al zijn alle routes in de Achterhoek binnen budget aanbesteed. 'Dat is een mooie basis om een vervolg te geven aan de onderwijsroute.' De prijzen die de Achterhoekse gemeenten met de aanbieders zijn overeengekomen, zijn de prijzen voor het eerdergenoemde basispakket, vult Van de Meerendonk aan. Aanbieders hebben hun inschrijvingen daarnaast modulair opgebouwd. 'Als we meer budget krijgen, kunnen we laagdrempelig extra modules inkopen.'

Geen drempel

Het aanbestedingstraject in de Achterhoek heeft niet veel langer geduurd dan een reguliere aanbesteding, weet Van de Meerendonk. Dat hoeft voor andere regio's geen drempel te zijn om de aanbesteding ook in dialoog vorm te geven. 'Door de dialoog kregen we beter inzicht in elkaars wensen en ideeën, waardoor we daar rekening mee konden houden', stelt Huizinga. 'Dat betaalt zich uit in het resultaat en een goede onderlinge relatie.' Voor de onderwijsroute heeft de Achterhoek gekozen voor het Graafschap College dat samenwerkt met de HAN University of Applied Sciences en de Radboud Universiteit. Voor de reguliere inburgeringsroute en de nieuwe zelfredzaamheidsroute zijn TopTaal en Interbeek Support gecontracteerd.

Verhoging rijksbudget

Het oorspronkelijke rijksbudget was ontoereikend voor de nieuwe inburgeringstrajecten. Het rijk had aanvankelijk gemiddeld 10.000 euro per inburgeraar beschikbaar. Veel te weinig, waarschuwde de MBO Raad al twee jaar lang. Volgens de MBO Raad is per inburgeringstraject zo'n 18.750 euro nodig. Begin oktober dreigden de aanbestedingstrajecten voor de onderwijsroute op een fiasco uit te lopen. Na bestuurlijk overleg met onder meer SZW, het ministerie van Onderwijs (OCW), gemeentekoepeel VNG en de MBO Raad is medio vorige maand besloten dat centrumgemeenten van arbeidsmarktregio's de komende twee jaar in totaal 24 miljoen extra krijgen om het lesaanbod voor inburgeraars zeker te stellen. De MBO Raad is tevreden met het extra rijksgeld. 'Scholen en gemeenten kunnen nu samen kijken wat haalbaar is nog nu, en wat verderop in 2022', aldus de woordvoerder van de MBO Raad. Er is wel een structurele oplossing nodig, benadrukt de MBO Raad. Het rijk geeft uiterlijk komende voorjaar duidelijkheid over meerjarige financiering.